MAGYAR-NÉMET INTÉZET
AZ EURÓPAI EGYÜTTMŰKÖDÉSÉRT

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2026. október 26.

1. Megállapodás a mesterséges intelligencia területén a beruházási csúcstalálkozón

A jövő technológiai fejlesztésének irányába tett legújabb lépéseként a szövetségi kormány együttműködést kötött az Nvidia-val a mesterséges intelligencia (MI) területén. Az amerikai vállalat hardveres és szoftveres támogatásával a német versenyképesség, azon belül is a digitális infrastruktúrák és innovációs képességek fejlesztése a cél.

Az első „Invest in Germany" kétnapos nemzetközi befektetési csúcstalálkozó keretében írta alá az amerikai chipgyártó óriással tett szándéknyilatkozatot Friedrich Merz (CDU) kancellár, a Szövetségi Gazdasági és Energiaügyi Minisztérium, valamint a Szövetségi Kutatási, Technológiai és Űrkutatási Minisztérium. A megállapodás keretében az Nvidia vállalja, hogy beruházásokat hajt végre a mesterséges intelligencia modellek és a gépi tanulási rendszerek fejlesztésében, ezzel lehetővé téve például a fizikai MI rendszerek robotokba integrálását. „A cél az, hogy az ipari mesterséges intelligenciát szisztematikusan széles körben alkalmazzák, és egy ultramodern mesterséges intelligencia-ökoszisztémát hozzanak létre Európában."

Jensen Huang az Nvidia alapítója és vezérigazgatója kiemelte vállalata hosszan tartó együttműködését a német iparral, mely a 2000-es évek elején kezdődött játékrendszerekkel, munkaállomásokkal és autóipari tervezéssel. Tavaly saját közlésük szerint egymilliárd dollárt fektettek a német iparba, számos vállalatban rendelkeznek részesedéssel, a csúcstalálkozón pedig további befektetéseket jelentettek be, a cégek között szerepelt többek között a Siemens, az Audi, valamint a mesterséges intelligenciára specializálódott Black Forest Labs startup. A digitális képességek területén az oktatási és kutatási szektor támogatására szintén kiterjed a partnerség. Továbbá kiemelten fontos mesterséges intelligencia bevezetésének ösztönzése a kis- és középvállalkozások – a Mitellstand – számára. Sokat emlegetett téma volt az adatkezelés is, Huang hangsúlyozza, hogy egy „nemzeti intelligencia" kialakítására van szükség, amelyet nem szabad exportálni. Az intelligenciahálózat megteremtésének érdekében Merz arra kérte a vállalatokat, hogy tegyék hozzáférhetővé ipari adataikat az MI alkalmazása számára, ezzel megőrizve a német gépgyártás és autóipar versenyképességét. A hagyományos német mérnöki tudás és a modern technológia ötvözése Németország ipari tevékenységét hivatott fejleszteni, miközben az Nvidia vezetői egy tágabb regionális gazdasági integrációra és további innovációra is lehetőséget látnak az európai piacon.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson ide és ide.

2. Hackertámadás érte az AfD adatbázisát

Az Alternatíva Németországért (AfD) politikai párt megerősítette, hogy hackertámadás érte a párt e-mail fiókjait, mely során több mint 421 ezer e-mail és más irat került nyilvánosságra. A fiókok többsége már nem volt használatban, az iratok hitelességének és pontos eredetének részletei, illetve az elkövetők személye még ismeretlenek.

2026. október 19-én jelentették be, hogy feltételezett adatszivárgás történt, miután támadás érte az AfD egyik tárhelyszolgáltatóját szeptemberben. Ekkor a jelek szerint egyes e-mail fiókok részeit jogellenesen másolták le, így kiszivárgott állítólag több AfD-politikus és pártszervezeti tag irata, többek között a párt vezetője Alice Weidel, a tiszteletbeli elnök, Alexander Gauland, illetve a Bundestag képviselője, Leif-Erik Holm e-mail címei is. Érzékenyebb adatok is nyilvánosságra kerültek, a párt szerint a hozzájuk tartozó Alternita vállalatot is érintette a támadás, innen kerültek ki például személyi okmányok, számlák, bankszámlakivonatok, tagsági kérelmek és taglisták az észak-rajna-vesztfáliai és a mecklenburg-elő-pomerániai tartományi AfD-körzetszervezetektől. Az e-mailek és iratok feltételezett áttekintése egy névtelen, az Egyesült Államokban bejegyzett weboldalról érhető el, mely oldalt először október közepén regisztrálták Wyoming székhellyel. Tájékoztatás nem található az oldalon az adatok eredetéről és az e-mailek tartalma sem derül ki, mely állítólag egy másik letöltő szerveren található.

A párt korábban egy másik fiókot használt szövetségi szervezetének kapcsolattartási címeként, így az AfD jelenlegi e-mail fiókjai nem érintettek, melyről a Bild című lapnak számolt be szóvivőjük. A korábbi fiókokat azután kapcsolták le, hogy néhány héttel ezelőtt a párt bizonyos e-mail címei nem működtek a támadás miatt. A párt közleménye alapján a támadást gyorsan sikerült megfékezni, és értesítették az adatszivárgásban érintett felhasználóikat. Hozzátették továbbá, hogy a digitális támadás illegális és büntetőjogi következményekkel kell járjon: „Nagy aggodalommal látjuk, hogy minden jel szerint egy nagyon kezdetleges mesterséges intelligenciával elemezték az ellopott dokumentumok tartalmát, mely során kulcsszavakra koncentráltak, nem pedig a kontextusra.” A párt köreiből az a hír terjedt, hogy – azon kívül, hogy az adatokról készült összefoglalóhoz nyilvánvalóan mesterséges intelligenciát használtak, mely során pár információ összekeveredhetett, – a kikerült tartalmak látszólag hitelesek. A nyilvánosságra került iratok hitelessége és pontos eredete még nem került megerősítésre, a Szövetségi Informatikai Biztonsági Hivatal kapcsolatban áll az AfD-vel, a pontos adatokról csak a vizsgálat lezárását követően tudnak majd értékelést adni.

Az AfD-t érintő adatszivárgást számos korábbi politikai párt és állami szerv ellen elkövetett kibertámadás előzött meg, ilyen volt a néhány nappal korábbi heilbronni CDU e-mail fiókba történt betörés is, melyből több ezer adathalász üzenetet küldtek ki. Már 2022 végén is támadás érte az SPD pártközpontjának e-mail fiókjait, mely esetek felhívják a figyelmet az egyre gyakoribb támadások elleni megfelelő védelmi rendszerek kiépítésének fontosságára.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson ide és ide.

3. Növekvő adóbevételekkel számolhat a német kormány

A szövetségi kormány, a tartományok és az önkormányzatok 2030-ig 43,3 milliárd euróval több adóbevétellel számolhatnak, mint ahogy azt tavasszal prognosztizálták. Ezt az adóbecslési munkacsoport tette közzé az idei őszi előrejelzésében. A következő évre vonatkozóan a szakértők az egész állam számára 10,9 milliárd euróval több adóbevételt várnak, mint amit májusban számítottak, ebből 4,1 milliárd euró a szövetségi kormányhoz kerül. Az előrejelzés szerint 2027-ben összesen 398,6 milliárd euró adóbevétel folyik majd be a szövetségi költségvetésbe, míg az egész államra – azaz a tartományokra és az önkormányzatokra is – vonatkozóan a becslők valamivel több mint egy billió euró bevétellel számolnak. Az adóbecslés alapját a legfrissebb gazdasági fejlemények és a május óta elfogadott, pénzügyi hatással járó törvények képezik. A számok változása mögött a konjunkturális fellendülés áll. Ennek megfelelően a szövetségi kormány is nemrég felfelé módosította a gazdasági előrejelzését, az idei évre 0,5%-ról 1,3%-ra emelte a növekedési várakozást, a következő évre pedig 0,9% 1,1%-os növekedést vár.

Az új adóelőrejelzés fontos alapot jelent a 2027-es szövetségi költségvetéshez, amelyről jelenleg a Bundestag tárgyal és amelyet a tervek szerint november végén fogadnak el. Jelenleg azonban a kormánypártok – az CDU/CSU és az SPD – közötti egyeztetések korántsem zajlanak zökkenőmentesen. Így például Lars Klingbeil (SPD) szövetségi pénzügyminiszter már a tervezetében 34 milliárd eurós hiányt próbált pótolni, mielőtt a költségvetési terv egyáltalán a Bundestag elé került volna. Ez a pótlás azonban nem csupán megszorító intézkedésekkel sikerült, hanem azért is, mert magasabb bevételeket tervezett be egy új műanyagadó, valamint a dohány- és cukoradó emelése révén. Az Unió-pártok frakciójában azonban jelentős fenntartások vannak a műanyagadóval szemben, amelynek célja a műanyag csomagolások drágítása. A tervezett cukoradó-módosítás ugyan hosszas huzavona után átment a kabinetben, de az Unió-pártok ebben is további javításokat és átmeneti időszakokat követelnek. A tárgyalási folyamatban azonban nem csupán a megállapodás szerinti bevételeket kérdőjelezik meg, hanem milliárdokba kerülő további igények is felmerülnek. Így például az Unió-pártok ragaszkodnak az úgynevezett „hideg progresszió" kompenzálásához, amely akkor alakul ki, amikor a munkavállalók például fizetésemelés miatt másik adósávba kerülnek és több adót fizetnek, de az infláció és a magasabb adósáv miatt a fizetésükből effektíve mégsem tudnak annyit megengedni maguknak, mint korábban. Egy ilyen kompenzáció jövőre mintegy négymilliárd euró többletköltséget jelentene a szövetségi költségvetésnek. Emellett Friedrich Merz (CDU) kancellár bejelentette, hogy a villamosenergia-adót az európai minimumra csökkentenék a magánháztartások és a kisvállalkozások számára is. Tette mindezt anélkül, hogy a finanszírozást egyeztette volna a pénzügyminiszterrel. Ennek az éves költsége várhatóan körülbelül 5,4 milliárd eurót tenne ki. A bejelentés miatt így most több tartomány is nyomást gyakorol a szövetségi kormányra, hogy mielőbb teljesítse ezt az ígéretet. Klingbeil azonban továbbra sem lát új mozgásteret a költségvetésben, és rámutatott arra, hogy továbbra is szükség van a konszolidációra, mivel a kedvezőbb gazdasági helyzetnek köszönhetően a kormány körülbelül 2,5 milliárd euróval kevesebb adósságot vehet fel, mint amit a miniszter tervezett. Ehhez jönnek még a jövedelemadó tervezett reformjával kapcsolatos, körülbelül 1,7 milliárd eurós költségek is.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson ide és ide.

4. Megalakult az új tartományi parlament Mecklenburg-Elő-Pomerániában

A Németország északkeleti részén található Mecklenburg-Elő-Pomeránia tartományban október 20-án, a szeptember 20-i választást követően pontosan egy hónappal ült össze az új tartományi parlament. Az alakuló ülésen a szociáldemokrata Birgit Hesse megőrizte házelnöki posztját, miközben az AfD jelöltjének egyik szavazáson sem sikerült többséget szereznie. A titkos szavazáson a 71 képviselő közül 39 Hesse mellett voksolt, aki 2019 májusa óta tölti be ezt a tisztséget. Az AfD jelöltje, a parlamenti újoncnak számító Carlos Dias Rodrigues 31 szavazatot kapott, egy szavazat pedig érvénytelen volt. Az alelnöki pozíciók is női politikusok kezébe kerültek: Simone Oldenburg (Baloldal) és Maya Tischler (Zöldek) egyaránt 39-39 szavazatot kapott.

A helyzet pikantériáját az szolgáltatja, hogy szeptemberben az AfD nyerte a tartományi parlamenti választást: a párt 32 mandátumot szerzett, míg a Manuela Schwesig tartományi miniszterelnök vezette SPD 29-et, a Baloldal és a Zöldek pedig 5-5-öt. A CDU történelme során először bukott el az ötszázalékos küszöbön, hasonlóan az FDP-hez és a BSW-hez, akik szintén alulmaradtak; így mindössze négy párt jutott be a tartományi törvényhozás következő ciklusába. Az AfD mint legerősebb ellenzéki párt a parlamenti szokásjogra hivatkozva tartott igényt az elnöki posztra, amely hagyományosan a legerősebb frakciót illeti. Az SPD, a Baloldal és a Zöldek viszont előre jelezték, hogy AfD-s jelöltet nem választanak az elnökségbe. Utóbbi három párt összesen éppen 39 mandátummal rendelkezik a 71-ből, ami szűk, de stabil többséget jelent. Jelenleg ugyanezek a pártok tárgyalnak egy esetleges kormánykoalícióról is, miután a korábbi SPD-Baloldal alkotta kormány elvesztette a többségét. Az alakuló ülést vezető korelnök, Ralf Mucha (SPD) a demokratikus játékszabályok fontosságát és a közös felelősséget hangsúlyozta. Birgit Hesse a 78,1%-os részvételt a demokrácia vitalitásának jeleként értékelte, és tiszteletteljes hangnemre szólított fel. Manuela Schwesig tartományi miniszterelnök is gratulált neki, Rita Süssmuth egykori kereszténydemokrata Bundestag-elnököt idézve, aki szerint a politikai vitában is érdemes számolni azzal, hogy a másiknak is lehet igaza.

Az ülés első vitája a házszabály módosítása körül zajlott. A három párt javaslata, amelyet a plénum elfogadott, több redakciós szabályt módosít: a parlamenti vitákra több időt hagy, gyorsabb válaszadásra kötelezi a kormányt a képviselői kérdésekre, először teszi lehetővé a bizottsági elnökök visszahívását, és bevezeti a rendbírságot. Az AfD módosító javaslatait elvetették. Thore Stein (AfD) szerint a változás pártját akarják kiszorítani az elnökségből és megkönnyítik a bizottsági elnökök leváltását, ami a politikai esélyegyenlőség lábbal tiprása és a választói akarat figyelmen kívül hagyása. Ezzel szemben Philipp da Cunha (SPD) azt hangsúlyozta, hogy a szabályok minden frakcióra vonatkoznak, és az AfD kap elég felszólalási időt, ezért nincs ok áldozati szerepre.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson ide és ide.

5. Fontos változások a közösségi közlekedésben

A tartományok közlekedési minisztereinek találkozója során a miniszterek egyhangúlag kiálltak a regionális közlekedés finanszírozásának reformja mellett. A cél, hogy elkerülhető legyen a menetrendek szűkítése és a jegyárak fogyasztói árának az emelése. A döntés közvetlen előzménye az Európai Bíróság (EB) pályadíjakról szóló ítélete volt, amelynek következtében drágulni fog a regionális közlekedés a tartományok számára. A döntésre hivatkozva a tartományi kormányok, Schleswig-Holstein vezetésével, tárgyalásokat kezdeményeztek a szövetségi kormánnyal az anyagi

terhek szövetségi szintű enyhítéséről. Claus Ruhe Madsen (CDU) schleswig-holsteini közlekedési miniszter konkrét javaslatot tett a közlekedési miniszterek konferenciáján, hogy a jövőben másképp osszák el a vasúti hálózat karbantartásának költségeit. Jelenleg a vasúti hálózat használatáért fizetendő pályahasználati díjak viszonylag magasak, mert abba a felújítási és korszerűsítési költségeket is beleszámítják. Madsen azt szeretné, ha a vasúti hálózat karbantartásának költségeit a jövőben a szövetségi kormány viselné. A közlekedési miniszterek konferenciája az ő alapvető javaslatai alapján kérelmezi a szövetségi kormánytól az Európai Bíróság ítéletéből eredő többletköltségek teljes átvállalását, a jövőbeni tervezéshez szükséges biztonságos keretfeltételek biztosítását, valamint a pályahasználati díjak rendszerének reformját.

Ezzel párhuzamosan ugyanakkor a miniszteri konferencia napirendjéről lekerült a népszerű országos tömegközlekedési bérlet, a Deutschlandticket új verziójának bevezetése – az erre vonatkozó javaslatot Észak-Rajna-Vesztfália és Hamburg közlekedési miniszterei terjesztették elő. A többségi határozat indoklása szerint a javaslat túlságosan rövid idővel az ülés előtt került előterjesztésre, így a tartományok közlekedési miniszterei egyelőre nem foglalkoznak a „Deutschlandticket light" ötletével, mely a Deutschlandtickethez hasonló ajánlatot irányzott elő az alkalmi busz- és vonatutazók számára. A tervezet szerint a felhasználóknak okostelefonon kellene regisztrálniuk az út kezdetét és végét, és a rendszer automatikusan kiszámítaná a legkedvezőbb díjat. Összességében azonban egy hónapra nem fizetnének többet, mint ami aktuálisan egy „Deutschlandticket" ára. Bajorország közlekedési minisztere, Christian Bernreiter (CSU) – aki jelenleg a közlekedési miniszterek konferenciájának elnöke is – azonban már az ülés előtt kijelentette, hogy erre biztosan nincs pénz, hiszen már most is több milliárd eurós hiánnyal küzdenek, például a regionális vonatok megrendelése terén. A Német Közlekedési Vállalatok Szövetsége is elutasította az alkalmi utazóknak szánt jegytervezetet. A szociális szervezetek viszont üdvözölték az ötletet, mivel az olcsóbb mobilitást biztosítana a szegényebb emberek számára is.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson ide és ide.

6. CSU párkongresszus

Október 23. és 24. között Münchenben tartotta éves pártkongresszusát a bajor CSU. Nyitóbeszédében Markus Söder, a párt elnöke rögtön megadta az alaphangulatot, amikor beszédében – a lángoló Párizs és a Berlinben ünneplő Die Linke politikusok képei előtt – egy Németországra és Európára lesújtó politikai viharról beszélt. Söder meglátása szerint a hagyományos konzervatív pártok jelenleg a politikai spektrum bal- és jobbszéléről egyaránt támadás alatt vannak. A pártelnök szerint a Die Linke egy gonosz, radikális baloldali pártot testesít meg, amely mélyen antiszemita, a terrorista Vörös Hadsereg Frakció (RAF) támogató szervezeteiben gyökerezik, és amely magántulajdonok kisajátítását követeli. Beszéde során a bajor miniszterelnök egyúttal megismételte korábbi követeléseit, amely szerint szükség esetén meg kell vonni egyes tartományoktól a tartományi pénzügyi mechanizmusból származó forrásokat. „Nincs pénz az extrémistáknak" – hangsúlyozta Söder, aki ez alatt a szász-anhalti AfD-t is érti. „Az AfD számára mi vagyunk a fő ellenség" – mondta hozzátéve, hogy „le akarnak váltani minket, alapjaiban akarnak megrendíteni és megsemmisíteni minket."

Meglátása szerint ugyanakkor az AfD betiltása nem a helyes megoldás, hiszen – így Söder – ez csak megerősítené az AfD mártírstátuszát. Ehelyett figyelni kell a nép hangjára és elvégezni a munkát – mondta Söder a szövetségi kormányra utalva. A CSU-elnök a küldöttek körében az összetartás

mellett érvel. „Nem csak mindannyiunk személyes ügyeiről van szó. Az, ami felettünk áll: az ország, a párt, társadalmunk eszméje sokkal, de sokkal fontosabb, mint az egyéni karrier". A pártelnök felszólalásának másik központi eleme Ilse Aignernek (CSU), a bajor tartományi parlament elnökének ismételt megnevezése Frank-Walter Steinmeier szövetségi elnök lehetséges utódjaként. Bár a CDU és Friedrich Merz (CDU) kancellár nyilvánosan még mindig nem foglalt állást a kérdésben, a CSU és Söder nyomást kíván gyakorolni a testvérpártra ebben a témában is. Ennek megfelelően a kancellár a legnagyobb tapsot nem is beszéde miatt, hanem annak elején, Ilse Aigner üdvözlésekor kapta. Ezt követően beszédében Merz a CDU-CSU-t a lehető legnagyobb egységre szólította fel. „A CDU-nak és a CSU-nak minden eddiginél szorosabban össze kell tartania" – mondta Merz. Az Unió-pártokat a jobboldali és baloldali „szélsőségesek" támadják, mindazonáltal nem fogják Németországot ezeknek az erőknek átengedni. Merz külön kiemelte a CSU-elnökkel való kapcsolatát. Söder a CSU „erős hangja" Bajorországban, de szövetségi szinten is. Személyesen is „jó együttműködést" ápol vele: „Minket az a mélyen érzett érzés köt össze, hogy felelősséget viselünk hazánkért". Merz beszédében ismét hangsúlyozta, hogy a már júliusban elindított reformcsomagokat gyorsan végre kell hajtani. „Minket, az Unió-pártokat, annak alapján fognak megítélni, hogy sikerült-e ezeket a reformokat megvalósítanunk". Ezért elvárása az SPD-vel szemben is az, hogy ezeket a reformokat most gyorsan hajtsák végre. A kancellár emellett megerősítette azt a célt, hogy a következő évben minden fogyasztó számára csökkentsék az energiaköltségeket. „Ha valahogy lehetséges – és szerintem lehetséges –, akkor csökkenteni kell a villamosenergia adóját, hogy az embereknek ismét több pénz maradjon a zsebükben" – mondta.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson ide és ide.

7. A Magyar-Német Intézet hírei

Cikk- és interjúajánló

A **Hit Rádió Glóbusz** című műsorának vendége volt intézetigazgatónk, **Bauer Bence,** aki a berlini választásokat követő, városvezetésben tapasztalható komoly feszültségek okát elemezte. Eközben szövetségi szinten is földindulás zajlik: az AfD történelmi csúcsokat dönt, míg a hagyományos jobboldal, a CDU súlyos identitásválsággal és belső megosztottsággal küzd a fenntarthatatlanná váló „tűzfal-politika" miatt.

A teljes interjú itt nézhető vissza.

A Hit Rádióban kutatási vezetőnk, Dobrowiecki Péter beszélt Alice Weidel dízelmegállapodásról és olcsó orosz energiáról szóló kijelentéseiről, illetve azt elemezte, hogy mire számíthat az AfD a kelet-németországi tartományokban.

A teljes interjú itt hallgatható vissza.

Impresszum
Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért
Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.
Felelős munkatársak: Dobrowiecki Péter, Szalontai Petra, Fonay Tamás Álmos
Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.
Web:
www.magyarnemetintezet.hu
E-mail: mni@mcc.hu